

PROCES-VERBAL nr. 2
al ședinței ordinare
a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

15 noiembrie 2022
ora 10.00

or. Cimișlia

Prezidează ședința: **DI Mihail Olărescu**, președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare (în continuare CRD) Sud.

Total membri ai CRD Sud - 31 persoane

Membri ai CRD Sud prezenți - 21 persoane

Membri ai CRD Sud absenți - 10 persoane

Invitați:

Igor MALAI, Șef, Direcția Politici de Dezvoltare Regională, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR).

Serghei COJOCARI, Director adjunct, Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală (în continuare ONDRL).

Sergiu SEVERIN, specialist Programe de Dezvoltare Urbană, Solidarity Fund PL în Republica Moldova.

Modul de desfășurare:

Ședința a fost desfășurată în format online, pe platforma ZOOM Meeting.

Date de acces:

<https://us05web.zoom.us/j/87219164718?pwd=MFR6M0tJQWFQb29FdK9oenNsc3U4dz09>

Meeting ID: 872 1916 4718; Passcode: BxK4Dg

Mersul ședinței

Dna Luminița Netedu, specialistă în comunicare și relații cu APL/CRD din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională (în continuare ADR), a anunțat că la ședință sunt prezenți 17 membri ai CRD Sud și că ședința este deliberativă.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la Concursul pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor, propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.**
- 2. Cu privire la progresul implementării proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2022-2024, finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală.**
- 3. Cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor prioritare selectate în cadrul Concursului de propuneri de**

proiecte, desfășurat în cadrul Programului național de dezvoltare locală „Satul European”.

4. **Cu privire la progresul proiectului “Suport orașelor din Regiunea de Dezvoltare Sud privind implementarea eficientă a politicilor publice naționale în domeniul dezvoltării urbane”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud, cu susținerea financiară a Solidarity Fund PL în Moldova (SFPL).**
5. **Cu privire la aprobarea Raportului privind implementarea Programului Operațional Regional (POR) Sud 2022-2024, în perioada ianuarie-iunie 2022.**

DI Mihail Olărescu, președintele CRD Sud, a declarat ședința deschisă și a adus la cunoștință chestiunile incluse în ordinea de zi. Alte propuneri la ordinea de zi nu au fost recepționate, ordinea de zi fiind supusă votului.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

Președintele ședinței a demarat procesul de examinare a chestiunilor din ordinea de zi, oferind cuvântul raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii.

1. S-a examinat: Cu privire la Concursul pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor, propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

DI Igor Malai, Șef al Direcției Politici de Dezvoltare Regională din cadrul MIDR, a informat membrii CRD Sud despre faptul că, în conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr. 27/2022 privind Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL și în vederea asigurării realizării măsurii 1.1 „Consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în calitate de motoare de creștere a competitivității regiunilor” (Dezvoltarea urbană) din Strategia Națională de Dezvoltare Regională pentru anii 2022-2028, începând cu data de 1 noiembrie 2022, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) a dat startul Concursului pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor pentru a fi propuse spre finanțare din FNDRL.

DI Malai a specificat că noul apel de propuneri de proiecte este orientat spre dezvoltarea urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor din Republica Moldova. În acest sens, odată cu lansarea acestuia au fost organizate și desfășurate o serie de ședințe și sesiuni de informare pentru autoritățile APL I și membrii CRD Sud din Regiunea de Dezvoltare Sud. În cele ce urmează, responsabilul din cadrul MIDR s-a referit la momentele cele mai importante care țin de apelul respectiv, menținând că eligibile pentru concursul respectiv sunt doar orașele considerate, conform Hotărârii Guvernului nr. 916/2020, ca orașe-poli de creștere și autorități ale administrației publice locale, cu statut de oraș sau municipiu, care au aprobat Programe de Revitalizare Urbană, sau care sunt în proces de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană

conform Liniilor directoare și Ghidului privind revitalizarea urbană pentru orașele din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 200/2020.

Dl Igor Malai a adus la cunoștința membrilor CRD Sud că prezentul concurs de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor va fi realizat în cadrul a două apeluri lansate și desfășurate simultan conform prevederilor HG nr. 152/2022, și anume:

Apel pe listă - pentru proiectele ce vor fi finanțate în cadrul măsurilor:

- Măsura 2.1 Conectivitate și mobilitate urbană;
- Măsura 2.2 Competitivitate și susținerea activităților economice;
- Măsura 2.4 Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor de utilități publice.

Apel competitiv - pentru proiectele ce vor fi finanțate în cadrul măsurii:

- Măsura 2.3 Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice.

În cele ce urmează, responsabilul din cadrul MIDR s-a referit la prevederile aplicabile Apelului pe listă și Apelului competitiv, condițiile și resursele alocate, menționând că toate acestea dunt specificate în *Ghidul de aplicare la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor*, elaborat reieșind din prevederile Regulamentului privind organizarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională, propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, aprobat prin HG 152/2022.

S-a punctat asupra faptului că dosarele cu Notele conceptuale vor fi depuse până la 30 noiembrie 2022, ora 17.00. Iar Cererile complete de finanțare vor fi depuse în termen de 30 de zile calendaristice de la data aprobării Notelor conceptuale depuse pentru apelul pe listă și 90 de zile calendaristice pentru apelul competitiv. Pentru Apelul pe listă, dosarele cu Cererile de finanțare, împreună cu documentele-suport, vor fi prezentate personal de către aplicanți la sediul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Infrastructurii Regionale: mun. Chișinău, str. Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1, of. 229. Persoana responsabilă: Tăbăcaru Sergiu /telefon:022-250-655.

Pentru Apelul competitiv, dosarele cu Cererile de finanțare, împreună cu documentele-suport, vor fi prezentate personal de către aplicanți la sediul Agențiilor de Dezvoltare Regională, la care se arondează aplicantul.

Dl Igor Malai a atras atenția asupra faptului că Programele de Revitalizare Urbană trebuie să fie aprobate sau actualizate până la momentul când cererile de finanțare vor fi depuse la sediul ADR Sud pentru a fi evaluate. Astfel, oficialul a îndemnat reprezentanții APL de nivelul I să fie activi și să participe în cadrul concursului pentru ca evaluatorii să

aibă posibilitatea de a selecta proiectele și să completeze, ulterior, lista proiectelor prioritare selectate în cadrul Concursului pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor, și propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

Totodată, reprezentantul MIDR a atras atenția membrilor CRD Sud asupra calității documentației tehnice, care necesită de a fi una corespunzătoare la momentul evaluării cererilor de finanțare, specificând că, în cazul în care documentația tehnică lasă de dorit și este una neconformă, la momentul lansării achizițiilor publice și în procesul de implementare a proiectelor apar mari dificultăți și probleme.

Cu referire termenul restrâns care este prevăzut pentru depunerea proiectelor în cadrul apelului lansat recent de MIDR, dl Igor Malai a menționat că despre dezvoltarea urbană, revitalizare urbană se vorbește cel puțin din 2018-2019 și tot acest timp autoritățile administrației publice locale ale orașelor, municipiilor au fost îndemnate să aibă proiecte pregătite pentru a le depune în orice moment, cu anumite ajustări. Și acest timp pentru ajustările respective iată că este acum acordat. Astfel, Dl Malai a declarat că este încrezut că autoritățile publice locale conștiente și dornice de a avea proiecte s-au pregătit din timp și pot face ajustările de rigoare în acest moment.

Șeful Direcției Politici de Dezvoltare Regională din cadrul MIDR a mai adăugat că atât în Hotărârea Guvernului nr. 916/2020 cu privire la implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor poli de creștere, cât și în Programele Operaționale Regionale, în Programele de Revitalizare Urbană, practic, lista proiectelor deja este concepută, pregătită și agreată și astfel majoritatea din beneficiari, din cei care sunt posesorii acestor proiecte cunosc acest lucru. Acum doar este necesar ca aceste proiecte să fie adaptate la condițiile și solicitările apelului lansat de MIDR, care de asemenea nu sunt noi, dar sunt unele deja cunoscute de potențialii aplicanți din rândul APL, deoarece provin din HG 152/2022, fiind similare apelului desfășurat în primăvara anului 2022.

Cuvânt a luat **DI Nicolae Gorban, președinte al raionului Căușeni**, care a solicitat să fie informat referitor la statutul proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”, inclus în Documentul Unic de Program 2022-2024 și în Planul anual de finanțare a proiectelor prioritare de dezvoltare regională pentru anul 2022, aprobat în cadrul ședinței din 1 februarie a.c. a Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale(CNCDRL). Dl Gorban a dorit să afle care este soarta acestui proiect și dacă acesta nu va fi exclus, în cele din urmă, din lista de finanțare.

În replică, Dl Igor MALAI a declarat că, la moment, nu există nicio intenție de a exclude din DUP 2022-2024 un careva proiect și nu există nicio solicitare parvenită în acest sens. Pentru a elucida situația cu privire la proiectul respectiv, în cele ce urmează,

Dl Malai a oferit cuvântul Dlui Ion PÎNZARI, Director al ADR Sud, instituție care este nemijlocit responsabilă pentru realizarea proiectelor din DUP 2022-2024.

Dl Ion Pînzari, Director al ADR Sud, a menționat că proiectul “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni” într-adevăr a fost propus spre finanțare în anul 2022, în vederea implementării lui fiind alocate și mijloace financiare. Ulterior, proiectul a fost propus spre examinare la ședința CNCDDL pentru aprobarea actualizării costurilor, deoarece proiectul în sine a fost inclus inițial în DUP 2022-2024 cu un cost, iar după actualizare acele costuri erau deja mai mari – înregistrând o creștere de la 11 milioane lei cât era prevăzut inițial costul proiectului, până la în jur de 20 de milioane de lei. De asemenea, în context, directorul ADR Sud a specificat că au fost excluse anumite intervenții planificate inițial în cadrul aceluși proiect pentru a face posibilă actualizarea proiectului astfel încât costul acestuia să nu depășească suma de 20 de milioane de lei, precizând, totodată, că nimeni nu a propus excluderea proiectului din DUP 2022-2024 sau stoparea finanțării.

Dl Pînzari a declarat că, pe moment, încă nu există o decizie în ceea ce privește aprobarea actualizării costurilor proiectului privind “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”, urmând ca, în timpul apropiat, membrii CNCDDL să revizuiască în mod repetat solicitarea ADR Sud și să adopte o decizie în acest sens. Directorul ADR Sud a mai spus că, imediat ce va fi luată o decizie pe marginea proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”, ADR Sud va informa membrii CRD Sud și beneficiarii proiectului.

Dl Igor Malai a adresat întrebarea dacă, după actualizarea și dublarea, practic, a costurilor proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”, acesta rămâne a fi eligibil pentru implementare. La care, președintele raionului Căușeni, Nicolae Gorban a adus drept justificare a majorării costurilor proiectului inflația în creștere care se atestă în ultimele opt luni în Republica Moldova.

Dl Ion Pînzari a menționat că, într-adevăr, pentru majoritatea proiectelor incluse în DUP 2022-2024 au fost actualizate costurile, acestea crescând cu 30-35 la sută. În cazul proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni” însă avem, practic, o dublare a costurilor, o majorare esențială, și, din aceasta cauză, membrii CNCDDL necesită mai mult timp pentru a reexamina acest proiect și a lua o decizie.

Directorul ADR Sud a propus ca reprezentanții Primăriei orașului Căușeni să emită, suplimentar, la rândul lor, o notă informativă întemeiată și detaliată sau o scrisoare, cu argumentele de rigoare în ceea ce privește dublarea costurilor proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”, cauzele care au dus nemijlocit la această majorare esențială a costurilor, precizând că ADR Sud a emis anterior o notă informativă în acest sens, înaintând-o în adresa CNCDR, dar posibil, că aceasta să nu fi fost destul de concludentă. După care, ADR Sud va înainta în mod repetat o solicitare în adresa membrilor CNCDR, însoțită de o nouă notă informativă detaliată, pentru ca chestiunea dată să fie examinată și să se ia o decizie în acest sens.

Totodată, directorul ADR Sud a ținut să menționeze că, din cele în jur de 46 de proiecte de dezvoltare regională care se regăsesc pe lista proiectelor prioritare de dezvoltare regională incluse în DUP 2022-2024 și în Planul anual de finanțare pentru anul 2022, cu aprobarea ulterioară a actualizării costurilor, proiectul “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni” este unicul în cadrul căruia s-au majorat practic dublu costurile. În cazul celorlalte proiecte, majorarea costurilor este în jur de 30-35%.

DI Ion Oboroceanu, membru al CRD Sud, a luat cuvântul și a propus ca, ținând cont de faptul că ADR Sud dispune de specialiști responsabili și profesioniști în domeniu, ar fi oportun ca aceștia fie să se deplaseze în teritoriu, la Căușeni, fie să organizeze o ședință la sediul Agenției, cu participarea beneficiarilor proiectului, pentru a examina situația privind majorarea costurilor în cadrul proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni” și a vedea dacă aceste majorări sunt justificate. În așa fel, și membrii CNCDR vor putea primi o informație motivată și argumentată pe marginea acestui proiect.

Directorul ADR Sud, **DI Ion Pînzari**, a salutat propunerea membrului CRD Sud, **Dlui Ion Oboroceanu**, și a declarat că specialiștii Agenției vor întreprinde, în timpul apropiat, o vizită de lucru în teren pentru a examina situația reală în cadrul proiectului “Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni - raionul Căușeni - or. Căușeni, Raionul Căușeni”.

Dna Luminița Netedu a anunțat că, între timp, la ședință s-au mai alăturat două persoane, și anume: **Dna Maria Ajder** și **DI Gheorghe Netedu**, astfel din acest moment la ședință participă 19 membri ai CRD Sud.

Președintele ședinței a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 19**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 02/01 din 15.11.2022 Cu privire la Concursul pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor, propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

2. S-a examinat: Cu privire la progresul implementării proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2022-2024, finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală.

DI Ion Pînzari, Director al ADR Sud, a prezentat o informație amplă cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud (în continuare RDS), a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2022-2024, finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală.

Directorul ADR Sud a menționat că, pentru anul 2022, în ceea ce ține de Regiunea de Dezvoltare Sud, au fost incluse în Planul anual de finanțare 9 proiecte de dezvoltare regională. Inițial, bugetul alocat pentru implementarea proiectelor respective a fost de 54,5 mln. de lei. Urmare a rectificării și redistribuirii bugetului, pentru implementarea proiectelor în RDS sunt prevăzute circa 27, 8 mln. de lei. DI Ion Pînzari a specificat că suma alocată RDS pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională a fost diminuată din considerentul tergiversării achizițiilor publice pe anumite proiecte, care, în scurt timp, vor fi totuși inițiate și, cu siguranță, își vor găsi finanțarea în bugetul pentru anul viitor.

DI Ion Pînzari a comunicat membrilor CRD Sud că, până la momentul actual, ADR Sud a valorificat în jur de 17,0 mln. de lei sau circa 62 % din Planul anual de finanțare pentru 2022, conform bugetului prestabilit. De asemenea, au fost organizate și desfășurate 11 proceduri de achiziții publice privind contractarea lucrărilor de construcție și a serviciilor de supraveghere tehnică. Pentru o parte din proiectele selectate și incluse spre finanțare deocamdată nu a fost transferată contribuția la contul ADR Sud pentru a face posibilă inițierea nemijlocită a procedurilor de achiziții publice.

În cele ce urmează, directorul ADR Sud a prezentat situația privind implementarea fiecărui proiect în parte, pentru care a fost demarat procesul de implementare. Au fost menționate ca fiind în derulare proiectele:

1. „*Racordarea la utilități a subzonei nr 18 (Cahul) din cadrul Zonei Economice Libere Bălți*”, cu o valoare totală de circa 12,5 mln.lei.

- Valorificate - 8,36 mln.lei (66,7%);
- Indicatori de rezultat planificați: un obiectiv de suport în afaceri conectat la structura de acces și utilități publice.
- Rezultate obținute: circa 2,1 km de rețea electrică de tensiune înaltă construită; circa 1,3 km rețea de apeduct construită; 0,7 km de rețea de

canalizare construită; 0,88 km de rețea de gaze naturale de presiune medie construită.

2. „*Apeduct magistral Ștefan Vodă-Căușeni-Căinari*” (etapa I – de elaborare a studiului de fezabilitate în vederea stabilirii oportunităților de inițiere a procesului de implementare a proiectului).

- Valoarea serviciilor de elaborare a studiului – 0,5 mln. lei (FNDRL);
- Contractată compania „Fluxproiect” SRL;
- Varianta preliminară studiului de fezabilitate elaborată.
- Rezultate scontate: 34 mii de cetățeni cu acces la servicii de alimentare cu apă potabilă de calitate; un serviciu regional de aprovizionare cu apă dezvoltat, cu capacități investiționale îmbunătățite.

3. „*Extinderea sistemului de canalizare în orașul Cimișlia*”, cu o valoare totală de 36,7 mln. lei, dintre care circa 32 mln. lei – din FNDRL, iar circa 4,2 mln. lei reprezintă contribuția Primăriei orașului Cimișlia.

- Valorificate: circa 8,37 mln. lei (22,8%);
- Indicatori de rezultat atinși: 8,3 km de rețea de canalizare construită (din totalul de circa 20 km planificați).

4. „*Modernizarea stației de epurare a apelor uzate din orașul Căușeni (etapa a II-a) și construcția sistemului de canalizare în sectorul Căușenii Vechi*”, cu o valoare de 70,7 mln. lei. Deși a fost semnat contractul de antrepriză privind achiziționarea lucrărilor de construcție în iunie 2022, din cauza numeroaselor contestații care au parvenit, a fost tergiversat procesul de implementare a acestui proiect. Rezultate estimate: o stație de epurare a apelor uzate, cu o capacitate majorată de 5000 m³ construită; 3 stații de pompare a apelor reziduale; 10, 4 km de rețea de canalizare.

DI Ion Pînzari a informat membrii CRD Sud despre faptul că, chiar astăzi, urmează să fie semnat contractul cu responsabilul tehnic selectat în cadrul acestui proiect. După care va fi emis și ordinul de începere a lucrărilor de construcție. Dat fiind faptul că beneficiarul – Consiliul Raional Căușeni, și-a onorat angajamentul și a transferat contribuția în cadrul acestui proiect pe contul ADR Sud, lucrările vor putea fi executate inclusiv în perioada rece a anului din contul mijloacelor financiare disponibile.

Directorul ADR Sud a mai adăugat că, în cadrul proiectului “Asigurarea bunei funcționalități a stației de epurare prin extinderea rețelelor de canalizare și regionalizarea serviciului”, ce prevede construcția rețelei de canalizare din Căușeni, urmează ca, pe parcursul acestei săptămâni, să fie semnate contractul de antrepriză și cel de achiziționare a serviciilor de supraveghere tehnică a lucrărilor. După care, ADR Sud va iniția procesul de execuție a lucrărilor în cadrul proiectului dat.

Dna Luminița Netedu, specialistă în comunicare și relații cu APL/CRD din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, a anunțat că la ședință sunt prezenți deja 21 de membri ai CRD Sud, s-a alăturat președintele raionului Leova, Dl Nicolae Pritcan și Dna Larisa Vîlcu, membră a CRD Sud.

Președintele ședinței a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: Pro – 21

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 02/02 din 15.11.2022 cu privire la progresul implementării proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2022-2024, finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală (decizia se anexează).

3. S-a examinat: Cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor prioritare selectate în cadrul Concursului de propuneri de proiecte, desfășurat în cadrul Programului național de dezvoltare locală „Satul European”.

Dl Serghei Cojocari, Director adjunct al Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, a informat membrii CRD Sud cu referire la proiectele prioritare selectate în cadrul Concursului de propuneri de proiecte, desfășurat în cadrul Programului național de dezvoltare locală „Satul European”, și progresul implementării proiectelor de dezvoltare locală, cu finanțare din FNDRL, în Regiunea de Dezvoltare Sud.

Dl Cojocari a prezentat o notă informativă amplă pe marginea procedurii de depunere, evaluare și selectare a proiectelor depuse de APL I din RDS în cadrul concursului de propuneri de proiecte de dezvoltare locală, pentru finanțare din FNDRL. Astfel, potrivit directorului adjunct al ONDRL, din 158 de proiecte recepționate din RDS:

- 109 au fost selectate în Lista prioritară pentru finanțare, cu un buget total de cca 413,96 mln lei, cu alocație din FNDRL în sumă de cca 392,32 mln lei;

- 47 proiecte, dat fiind faptul relevanței intervențiilor propuse și a impactului scontat asupra grupurilor-țintă, sunt incluse în Lista scurtă de așteptare, pentru identificarea altor oportunități de finanțare, inclusiv din sursele externe ale partenerilor de dezvoltare.

- 2 proiecte au fost respinse, considerate ca fiind nepregătite pentru implementare.

Prin Hotărârea de Guvern nr.536 din 22.07.2022 a fost completat Documentul Unic de Program cu Lista proiectelor prioritare de dezvoltare locală pentru finanțare din mijloacele FNDRL în perioada 2022-2023, inclusiv cele 109 proiecte din RD Sud.

Directorul adjunct al ONDRL a menționat că , la nivelul RDS se află actualmente în proces de implementare 107 proiecte, dintre care în cadrul a 106 proiecte sunt semnate contractele de finanțare cu autoritățile publice locale, un proiect se află în stare tardivă la solicitarea APL I deoarece aceasta nu a finalizat procedurile de eliminare a unor obiecții

care au fost constatate în cadrul concursului în ceea ce ține de actualizarea documentației tehnice și finalizarea procedurilor de avizare a documentației tehnice.

Din cele 106 proiecte în cadrul cărora sunt semnate contractele de finanțare cu APL, 5 proiecte au fost scutite de lansarea achizițiilor publice deoarece dispun de contracte cu executare continuă, contractele de antrepriză fiind semnate anterior, în cadrul finanțărilor din programele precedente. În cadrul a 96 de proiecte au fost lansate procedurile de achiziție publică, iar în cadrul a 5 proiecte există restanțe în ceea ce privește lansarea procedurilor de achiziții publice deoarece APL I au decis să lanseze procedurile respective în anul 2023. Dl Serghei Cojocari a specificat că cele 5 proiecte se află în zona de risc și beneficiarii acestora au fost avertizați că, dacă în decursul a 6 luni de la semnarea contractelor de finanțare contractele nu vor fi atribuite și aceste proiecte nu vor fi lansate, CNCDR este în drept să retragă finanțarea acestor proiecte.

În cele ce urmează, Dl Serghei Cojocari a prezentat totalurile concursului pe raioane și pe fiecare din măsurile de intervenție și a făcut o retrospectivă a activităților și acțiunilor întreprinse de specialiștii ONDR în cadrul etapei de implementare a proiectelor de dezvoltare locală incluse în DUP 2022-2024, printre care: instruirea APL privind procedurile de lansare a proiectelor de dezvoltare locală; elaborarea Planului anual de finanțare pentru anul 2022 (PAF-2022-DL); coordonarea devizelor de cheltuieli pentru lansarea achizițiilor publice; monitorizarea eliminării deficiențelor pentru proiectele acceptate condiționat pentru finanțare; delimitarea volumelor de lucrări executate de volumele de lucrări ne-executate (pentru proiectele cu executare continuă - FEN/FEE/FNDAMR); evaluarea eligibilității proiectelor cu finanțare externă; semnarea contractelor de finanțare; atribuirea contractelor de antrepriză/servicii/bunuri și lansarea lucrărilor ș.a. (*Nota informativă se anexează*).

Dl Ion Oboroceanu, membru al CRD Sud, s-a adresat către raportor cu întrebarea cum vede acesta desfășurarea concursului privind selectarea proiectelor de dezvoltare locală în cadrul Programului național „Satul European” în așa fel încât să fie acoperite toate comunitățile și să nu aibă de suferit unele comunități din cauza autorităților publice locale lipsite de inițiativă care le gestionează; să avem inclusiv în RDS comunități dezvoltate, competitive, atractive și incluzive.

În replică, Dl Serghei Cojocari a ținut să menționeze că cuvântul-cheie în implementarea programelor de dezvoltare locală este „concurs”, ceea ce înseamnă au șanse să obțină finanțare doar acele APL-uri care sunt active, responsabile, depun efort și aplică proiecte. Altfel zis, toată inițiativa trebuie să vină de la autoritățile publice locale. Dacă această inițiativă lipsește, la nivel central nu poate fi impusă de nimeni această inițiativă.

Alte întrebări către raportor nu au fost.

Președintele ședinței a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 21**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 02/03 din 15.11.2022 cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor prioritare selectate în cadrul Concursului de propuneri de proiecte, desfășurat în cadrul Programului național de dezvoltare locală „Satul European” (decizia se anexează).

4. S-a examinat: Cu privire la progresul proiectului “Suport orașelor din Regiunea de Dezvoltare Sud privind implementarea eficientă a politicilor publice naționale în domeniul dezvoltării urbane”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud, cu susținerea financiară a Solidarity Fund PL în Moldova (SFPL).

Dna Irina Coroian, șefa Secției Planificare și cooperare regională, ADR Sud, a adus la cunoștința membrilor CRD Sud că ADR Sud, urmare a recepționării termenilor de referință privind implementarea Fondului de granturi investiționale pentru dezvoltare urbană, un instrument al Solidarity Fund PL în Republica Moldova, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polonia în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare Polish aid, a aplicat și a obținut finanțare pentru proiectul “Suport orașelor din Regiunea de Dezvoltare Sud privind implementarea eficientă a politicilor publice naționale în domeniul dezvoltării urbane” în valoare de 22,0 mii de Euro.

În cele ce urmează, responsabilă din cadrul ADR Sud a făcut o trecere în revistă a principalelor activități realizate de ADR Sud în cadrul proiectului menționat supra în perioada 20.06.2022 până în prezent, menționând că proiectul se află, practic, pe ultima sută de metri, urmând a fi finalizat la 30.11.2022. Astfel, proiectul respectiv și-a propus să promoveze dezvoltarea orașelor din RDS prin implementarea instrumentului de revitalizare urbană, cât și a Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova.

În perioada de referință, potrivit raportoarei, ADR Sud și-a propus realizarea următoarelor obiective specifice:

- 1) Facilitarea procesului de implementare eficientă a politicii publice naționale în domeniul dezvoltării urbane în Regiunea de Dezvoltare Sud prin dezvoltarea instituțională și capacitatea personalului Unității de Implementare a Proiectelor (UIP) din cadrul Primăriei municipiului Cahul, în conformitate cu prevederile Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova, prin asistență, suport, mentorat din partea ADR Sud.
- 2) Promovarea conceptului de revitalizare urbană la nivelul RDS prin elaborarea a două Programe de Revitalizare Urbană (PRU) noi, cât și actualizarea unui PRU existent al orașului Cimișlia.
- 3) Oferirea suportului tematic municipiului Cahul – oraș-pol regional de creștere, în funcție de necesitățile realiste la nivel local privind planificarea strategică în dezvoltarea urbană.

Raportoarea s-a referit la activitățile realizate de ADR Sud, în perioada de implementare a proiectului, pentru atingerea fiecărui obiectiv specific în parte (*Raportul se anexează*).

Întrebări pe marginea informației prezentată de raportoare nu au fost recepționate.

Președintele ședinței a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: Pro – 21

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 02/04 din 15.11.2022 cu privire la progresul proiectului “Suport orașelor din Regiunea de Dezvoltare Sud privind implementarea eficientă a politicilor publice naționale în domeniul dezvoltării urbane”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud, cu susținerea financiară a Solidarity Fund PL în Moldova (decizia se anexează).

5. S-a examinat: Cu privire la aprobarea Raportului privind implementarea Programului Operațional Regional Sud (POR) 2022-2024, în perioada ianuarie-iunie 2022.

Dna Viorica Cuțitaru, specialistă în monitorizarea proiectelor, Secția Managementul integrat al proiectelor, ADR Sud, a prezentat Raportul privind implementarea Programului Operațional Regional Sud (POR) 2022-2024, în perioada ianuarie-iunie 2022, care reflectă principalele activități desfășurate de ADR Sud în perioada respectivă conform Planului anual de implementare a POR Sud 2022-2024, pentru anul 2022 (*Raportul se anexează*).

Întrebări pe marginea raportului prezentat nu au fost recepționate. Propuneri de completare sau modificare a proiectului de decizie nu au parvenit.

Președintele ședinței a propus de a aproba Raportul privind implementarea de către ADR Sud a Programului Operațional Regional Sud (POR) 2022-2024, în perioada ianuarie-iunie 2022, și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: Pro – 21

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 02/05 din 15.11.2022 cu privire la aprobarea Raportului privind implementarea POR Sud 2022-2024, în perioada ianuarie-iunie 2022 (decizia se anexează).

Președintele ședinței a anunțat ședința închisă.

Președintele CRD Sud

Secretarul Consiliului

Mihail OLARESCU

Luminița NETEDU